

1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΧΩΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΩΝ

ΑΘΗΝΑ, 14-6-2017

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Το κείμενο της Επιτροπής ΥΠΕΣ είναι προσβλητικό για όσους και όσες υπηρετούν την περιφερειακή αυτοδιοίκηση από τη θέση του άμεσα εκλεγόμενου χωρικού Αντιπεριφερειάρχη και προσβλητικό για τα εκλογικά σώματα των Περιφερειακών Ενοτήτων. Οι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες όχι μόνο «δεν φαλκιδεύουν την τοπική δημοκρατία» αλλά αποτελούν έναν αναγκαίο δημοκρατικό θεσμό μεταξύ των Δήμων και των κέντρων των Περιφερειών και των λοιπών δημοσίων αρχών που συμβάλει ποικιλοτρόπως στην ανάδειξη και προώθηση των θεμάτων κάθε Περιφερειακής Ενότητας και των πληθυσμό αυτών.

2. Οι προτάσεις της Επιτροπής ΥΠΕΣ για τις Περιφερειακές Ενότητες και το θεσμό του χωρικού αντιπεριφερειάρχη προκρίνουν μια λογική συγκεντρωτισμού, δεν λαμβάνουν υπόψη τους το ρόλο των χωρικών αντιπεριφερειάρχων και των Περιφερειακών Ενοτήτων τόσο στην παροχή τοπικών δημόσιων υπηρεσιών όσο και στο ρόλο τους ως συντονιστών του συνόλου σχεδόν της δημόσιας διοίκησης σε τοπικό επίπεδο ενώ αγνοούν παντελώς την ανάγκη ενδογενούς ανάπτυξης και χωρικής ενδυνάμωσης προκειμένου η χώρα μας να ξεφύγει από την αναπτυξιακή στασιμότητα και οπισθοδρόμηση.

3. Τόσο η εμπειρία από τη λειτουργία του θεσμού των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων όσο και η επιστημονική έρευνα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο συνομολογούν υπέρ της ενίσχυσης των Περιφερειακών Ενοτήτων και του ρόλου των Χωρικών Αντιπεριφερειάρχων σε συνδυασμό με την θεσμοθέτηση συλλογικού αιρετού οργάνου ανά Περιφερειακή Ενότητα με αποφασιστικές αρμοδιότητες για τα τοπικά θέματα. Ειδικότερα δε για τα νησιά, τα

πλέον απομακρυσμένα από τα κέντρα λήψης αποφάσεων των χερσαίων Περιφερειών, προτείνεται η θεσμοθέτηση του αιρετού έπαρχου με δεδομένο και τον πολύ περιορισμένο αριθμό των αιρετών Περιφερειακών Συμβούλων στις νησιωτικές Περιφερειακές Ενότητες αλλά και σε ηπειρωτικές απομακρυσμένες περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση ιδιαίτερα μεγάλη από την έδρα της Περιφερειακής Ενότητας (π.χ. Αλεξανδρούπολη – Βόρειος Έβρος). Οι κάθετες θεματικές πολιτικές και επιλογές έχουν διαχρονικά αποδειχθεί αναποτελεσματικές. Οι χωρικές προσεγγίσεις, η εκ των κάτω κινητοποίηση και συμμετοχή, η ενδογενής ανάπτυξης είναι τα κύρια εργαλεία, ακόμα περισσότερο σε περίοδο οικονομικής κρίσης, για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

4. Οι γεωγραφικές, συγκοινωνιακές και ευρύτερες κοινωνικές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα συνηγορούν, επίσης, υπέρ της ενδυνάμωσης των Περιφερειακών Ενοτήτων. Δεν είναι δυνατόν να επιτάσσει το Σύνταγμα της χώρας μας διοίκηση σύμφωνα με το σύστημα της αποκέντρωσης, των ιδιαιτεροτήτων, τη νησιωτικότητα και ορεινότητα, και την ίδια στιγμή οι προτάσεις της Πολιτείας να κινούνται στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση που στηρίζει τον συγκεντρωτισμό και την ουσιαστική αποδυνάμωση και απονεύρωση των Περιφερειακών Ενοτήτων.

5. Οι Περιφερειακές Ενότητες, επίσης, αποτελούν συνέχεια των ιστορικών νομαρχιών και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, θεσμών με σημαντική συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πατρίδας μας, όπως άλλωστε και το ίδιο το κείμενο του ΥΠΕΣ παραδέχεται. Αυτή η ιστορική συμβολή βασίζεται σε συγκεκριμένο κοινωνικό κεφάλαιο και περιφερειακή συνείδηση που χτίζονται αργά και με πολλές δυσκολίες, αποτελούν δε αναγκαία προϋπόθεση και για την όποια οικονομική ανάπτυξη. Η ισοπέδωση αυτών των τοπικών κοινωνικών κεφαλαίων όχι μόνο δεν θα συμβάλει σε

ισχυρές Περιφέρειες αλλά θα οδηγήσει σε φαινόμενα ισχυρών κεντρικών σημείων που θα περιβάλλονται από εκτεταμένες ζώνες υποβάθμισης με τραγικά αποτελέσματα για την πρόοδο των πολιτών.

6. Προτείνουμε την ενδυνάμωση των Περιφερειακών Ενοτήτων και του θεσμού συνολικά της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης μέσω των ακόλουθων παρεμβάσεων:

Θεσμική ενδυνάμωση Περιφερειών- Περιφερειακών Ενοτήτων

6.1. Συνταγματική κατοχύρωση των υποθέσεων και αρμοδιοτήτων της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης.

6.2. Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Οι Περιφέρειες πρέπει να ενδυναμωθούν ως ΟΤΑ β' βαθμού και οι Περιφερειακές Ενότητες (Νομαρχίες) ως κύτταρα των ΟΤΑ β' βαθμού.

6.3. Επανασχεδιασμός κρίσιμων δημόσιων πολιτικών (οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική μέριμνα και αλληλεγγύη, δημόσια υγεία, χωρικές πολιτικές) με διακριτικό και ενισχυμένο ρόλο των Περιφερειών και με σεβασμό στις θεμελιώδεις αρχές του ΕΧΤΑ (πολιτική, οικονομική, διοικητική και οργανωτική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, πληρότητα των αρμοδιοτήτων), καθώς και πρόβλεψη για την ύπαρξη των αναγκαίων πόρων (ανθρώπινων και υλικών).

6.4. Ενδυνάμωση ουσιαστική της μητροπολιτικής Περιφέρειας με σαφής οριοθέτηση και ενεργοποίηση αρμοδιοτήτων που θα στηρίζονται σε συγκεκριμένους πόρους (ανθρώπινους και υλικούς) και θεσμικές διαδικασίες. Απαιτείται ιδιαίτερα ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου των Περιφερειών/ Περιφερειακών Ενοτήτων στους τομείς της αναπτυξιακής πολιτικής, της περιβαλλοντικής προστασίας, της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής συνοχής (υγεία, κοινωνική μέριμνα, πολιτισμός, παιδεία, αστική ανάπτυξη ολοκληρωμένων χωρο-λειτουργικών ενοτήτων).

6.5. Επανεξέταση της λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων έτσι ώστε ο έλεγχος νομιμότητας να μην καταλήγει στην πράξη σε έλεγχο σκοπιμότητας που ακυρώνει τις διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές θεσμικές

δικλείδες υπέρ της ελεύθερης πρωτοβουλίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

6.6. Νομοθετική κατοχύρωση των αρμοδιοτήτων των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων κατά το προηγούμενο των αιρετών νομαρχών.

6.7. Εκχώρηση αρμοδιοτήτων από τους Δήμους και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στις Περιφερειακές Ενότητες με την ανάλογη στελέχωση με σκοπό την αποφυγή διοικητικών αρρυθμιών και αστοχιών στην εφαρμογή ευαίσθητων και κρίσιμων δημόσιων πολιτικών (όπως η περίπτωση των δασαρχείων και των πολεοδομιών) όταν εμπλέκονται διαφορετικά επίπεδα άσκησης εξουσίας (Κεντρική Διοίκηση, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τυχόν ειδικοί Οργανισμοί) ή όταν η επίλυση πολεοδομικών θεμάτων Δήμων από διαφορετική Περιφερειακή Ενότητα από αυτή της έδρας του (περίπτωση Κυθήρων που εξυπηρετείται πολεοδομικά από τον Δήμο Πειραιά της Π.Ε. Πειραιά).

Διακυβέρνηση Περιφερειών- Περιφερειακών Ενοτήτων

6.8. Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον Περιφερειάρχη και τους χωρικούς Αντιπεριφερειάρχες.

6.9. Ίδρυση και λειτουργία αιρετού συλλογικού οργάνου ανά Περιφερειακή Ενότητα με αποφασιστικές αρμοδιότητες σε επίπεδο Π.Ε.

6.10. Μετονομασία των Περιφερειακών Ενοτήτων σε Νομαρχίες και των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων σε Νομάρχες.

6.11. Αναδιοργάνωση των Περιφερειών της χώρας λαμβάνοντας υπόψη τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα και το ρόλο της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης. Χωρίς ισχυρές Περιφερειακές Ενότητες (Νομαρχίες) δεν μπορούν να υπάρξουν ισχυρές Περιφέρειες και χωρίς ισχυρές Περιφέρειες δεν μπορεί να υπάρξει ισχυρή χώρα. Η ιστορική παθογένεια του πολιτικού, διοικητικού και οικονομικού συγκεντρωτισμού της χώρας μας όχι μόνο δεν μας προφύλαξε από την χρεοκοπία αλλά αποτέλεσε και μια από τις βασικές αιτίες της.

6.12. Θεσμοθέτηση του αιρετού έπαρχου στις νησιωτικές Περιφερειακές Ενότητες αλλά και σε ηπειρωτικές απομακρυσμένες περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση ιδιαίτερα μεγάλη από την έδρα της Περιφερειακής Ενότητά τους (όπως στην Π.Ε. Έβρου).

6.13. Κατάργηση του θεσμού του Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη – διατήρηση του θεσμού του εντεταλμένου Περιφερειακού Συμβούλου με πρόβλεψη αντιμισθίας.

Χωρική ενδυνάμωση της αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής

6.14. Πρόγραμμα Επενδύσεων/ Εκτελεστέων Έργων και Δράσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα.

6.15. Λειτουργία Υπηρεσίας Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ανά Περιφερειακή Ενότητα με αρμοδιότητες κατοχυρωμένες στο γενικό θεσμικό πλαίσιο αναπτυξιακού προγραμματισμού της χώρας.

6.16. Προσαρμογή όλων των ερευνών της ΕΛΣΤΑΤ σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων για λόγους κοινωνικούς και αναπτυξιακούς.

6.17. Ίδρυση και λειτουργία Μηχανισμού Παρακολούθησης των Πολιτικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με επιστημονική και ερευνητική επάρκεια με ειδική μέριμνα για τη χωρική διάσταση και τις χωρικές επιπτώσεις των πολιτικών σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας (Νομαρχιών).

7. Οι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες που συμμετέχουμε στην 1^η πανελλαδική συνάντηση δηλώνουμε τη βούλησή μας για συστηματική συνεργασία προς όφελος των πληθυσμών κάθε Περιφερειακής Ενότητας, όπως επιτάσσει η αποστολή μας στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας αλλά και οι θεμελιώδεις αρχές και αξίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Συστήνουμε προς τούτο, ένα **δίκτυο διαλόγου** με την ονομασία **«Forum Χωρικών**

Αντιπεριφερειάρχων» και προγραμματίζουμε την επόμενη πανελλαδική συνάντησή μας για τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

8. Ορίζουμε ομόφωνα ως συντονιστική επιτροπή του δικτύου μας τους ακόλουθους συναδέλφους Αντιπεριφερειάρχες: **Γ. Αλεξόπουλος** (Αχαΐας), **Γ. Βασιλείου** (Δυτικής Αττικής), **Ι. Γιώργος** (Χαλκιδικής), **Π. Καλλίρης** (Κορινθίας), **Ε. Κουκιαδάκης** (Ηρακλείου), **Μ. Λιονή** (Ρεθύμνου), **Θ. Μαρκόπουλος** (Καβάλας), **Θ. Πιτούλης** (Θεσπρωτίας), **Ε. Σημανδράκος** (Γρεβενών) και **Π. Φιλίππου** (Ανατολικής Αττικής).

9. Έχοντας τα ανωτέρω κατά νου και δεδομένης της εξαιρετικής σημασίας της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και ειδικότερα των Περιφερειακών Ενοτήτων στο συνολικό χάρτη οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας, **καλούμε την ΕΝΠΕ να οργανώσει έκτακτο συνέδριο** με θέμα τις επικείμενες αλλαγές στη θεσμική λειτουργία των Περιφερειών και την ενδοπεριφερειακή αποκέντρωση.

10. Τέλος, καλούμε την κυβέρνηση και ειδικότερα το Υπουργείο Εσωτερικών να προβεί σε ευρύ και ουσιαστικό διάλογο με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη νέα θεσμική συγκρότηση των Περιφερειών, μεριμνώντας ιδιαίτερα και για το κρίσιμο ζήτημα της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης που αγγίζει τόσο το ρόλο συνολικά των Περιφερειών όσο και τον συντονισμό και την παραγωγή δημόσιων υπηρεσιών ανά Περιφερειακή Ενότητα. **Η χώρα έχει ανάγκη από ισχυρές Περιφέρειες και οι Περιφέρειες από ισχυρές Περιφερειακές Ενότητες.**

Οι Χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες

A/A	Ονοματεπώνυμο	Περιφερειακή Ενότητα
1	Αδαμόπουλος Σωτήριος	Καστοριάς
2	Αλειφέρη Ελένη	Μεσσηνίας
3	Αλεξόπουλος Γρηγόρης	Αχαΐας
4	Βασιλείου Γιάννης	Δυτικής Αττικής
5	Βουλγαράκης Απόστολος	Χανίων
6	Γεωργιόπουλος Γεώργιος	Ηλείας
7	Γιαννακούρας Βαγγέλης	Αρκαδίας
8	Γιώργος Ιωάννης	Χαλκιδικής
9	Ζαγναφέρης Κων/νος	Ξάνθης
10	Ιωάννου Ευστράτιος	Πρέβεζας
11	Καλλίρης Πελοπίδας	Κορινθίας
12	Καλογιάννη Τατιάνα	Ιωαννίνων
13	Κάρμαντζης Σταμάτης	Χίου
14	Κατσαγούνος Ευάγγελος	Φωκίδας
15	Κόκκινος Χαράλαμπος	Δωδεκανήσου
16	Καλαϊτζίδης Κωνσταντίνος	Ημαθίας
17	Κολυνδρίνη Δωροθέα	Μαγνησίας και Σποράδων
18	Κουκιαδάκης Ευριπίδης	Ηρακλείου
19	Λιονή Μαρία	Ρεθύμνου
20	Μαρκόπουλος Θεόδωρος	Καβάλας
21	Μαυρίδου Σοφία	Πιερίας
22	Μιχαλάκης Χρήστος	Τρικάλων
23	Μπίρος Στέφανος	Φλώρινας
24	Μωυσιάδης Ιωάννης	Σερρών
25	Παπαδημόπουλος Δημήτρης	Λάρισας
26	Παπαθωμά Φανή	Βοιωτίας
27	Πατουλίδου Βούλα	Θεσσαλονίκης
28	Πετράκη Πελαγία	Λασιθίου
29	Πέτροβιτς Δημήτριος	Έβρου
30	Πιτούλης Θωμάς	Θεσπρωτίας
31	Σημανδράκος Ευάγγελος	Γρεβενών
32	Σπανός Φάνης	Εύβοιας
33	Σταρακά Χριστίνα	Αιτωλοακαρνανίας
34	Τασιός Αριστείδης	Ευρυτανίας
35	Τζανετέα Αδαμαντία	Λακωνίας
36	Τσαλίκιδης Νίκος	Ροδόπης
37	Τσιάκος Βασίλειος	Καρδίτσας
38	Φιλίππου Πέτρος	Ανατολικής Αττικής
39	Χατζηπέρος Παναγιώτης	Νήσων
40	Χειβιδόπουλος Τάσος	Αργολίδας
41	Ψαθάς Βασίλειος	Άρτας